

„Pisać listy potrafią tylko kobiety”

Międzynarodowa konferencja naukowa i wystawa cennych rękopisów w Bibliotece Jagiellońskiej

W dniach od 3 do 5 marca 2017 r. odbędzie się w Bibliotece Jagiellońskiej międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona kobiecej kulturze epistolarnej po 1750 r., której towarzyszyć będzie wystawa cennych rękopisów z zasobów „Jagiellonki”. Pokazane zostaną listy m.in. Rahel Varnhagen, George Sand, Marii Skłodowskiej-Curie, Sary Austin, Heleny Modrzejewskiej i wielu innych. Wystawę można oglądać od 3 do 22 marca 2017 r.

W odpowiedzi na jeden z listów niemieckiej intelektualistki Rahel Varnhagen née Levin jej przyjaciel z czasów młodości pisze: „taki list mogła napisać tylko kobieta w pełnym znaczeniu tego słowa. Każdy nawet łachudra twierdzi, że pisać listy potrafią tylko kobiety; listy wymagają bowiem lekkości, niewymuszonego przechodzenia od jednej materii do drugiej, mężczyźni zaś zawsze trzymają się jednego.” Ten nieco prowokacyjny wyimek z listu Davida Veita stał się inspiracją dla organizatorów konferencji naukowej poświęconej kobiecej kulturze epistolarnej po 1750, a także mottem dla wystawy rękopisów listów, zgromadzonych w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie. W samej konferencji, której pełny tytuł brzmi „... pisać listy potrafią tylko kobiety”. *Oblicza kobiecej kultury epistolarnej po 1750 r.* udział weźmie 45 specjalistów z ośrodków akademickich w Polsce, USA, Niemczech i Austrii. Spektrum zapowiedzianych referatów obejmuje historię listu kobiecego, jego obecność w kulturze europejskiej, materialność, estetykę i poetykę, kwestie genologiczne, problematykę literackości i fikcjonalizowania listu, a także kwestie edycyjne. Konferencja organizowana jest wspólnie przez instytuty germanistyczne Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Uniwersytetu Śląskiego w partnerstwie z Biblioteką Jagiellońską oraz Uniwersytetem w Lipsku, a także we współpracy z Interdyscyplinarnym Zespołem Badawczym „Badania nad Kulturą Dawną”. Nic więc dziwnego, że wśród autorek, których twórczości dotyczyć będą rozważania i dyskusje naukowe, znajdują się głównie przedstawicielki niemieckiego obszaru językowego, m.in. Charlotte Schiller, wspomniana już Rahel Varnhagen, Bettine von Arnim, Fanny Lewald, Ludmilla Assing, Lucie Domeier, Henriette Herz, Sophie Mereau, Gabriele Münter czy bliższe współczesności Alma Mahler-Werfel oraz Ingeborg Bachmann i wiele innych.

Podczas wystawy rękopisów w Bibliotece Jagiellońskiej, której otwarcie nastąpi w dniu 3 marca 2017 r. o godz. 17:00 poza rękopisami niemieckojęzycznymi wyżej wymienionych i innych autorek pokazane zostaną także listy znamienitych intelektualistek, pisarek, artystek i kobiet naukowców z Polski, Anglii, Francji czy Włoch. Dla przykładu wymienić można manuskrypty Marii Szymanowskiej, Heleny Modrzejewskiej, Gabrieli Zapolskiej, Olgi Boznańskiej czy Marii Skłodowskiej-Curie, a także choćby Mary Shelley, George Sand, Sary Austin czy lady Hester Stanhope. W zamyśle kuratorów, dr. Pawła Zarychty z Instytutu Filologii Germańskiej UJ oraz mgr Joanny Baster z Biblioteki Jagiellońskiej, wystawa powinna ukazać nie tyle mnogość samych autorek piszących listy po 1750 r. co przede wszystkim wskazać na ich ogromny wkład w kulturę polską i europejską, jaki dokonywał się także poprzez listy właśnie. Stąd podobnie jak podczas wspomnianej konferencji wystawa dotyczyć

będzie aspektów, takich jak materialność, poetyka i estetyka listu kobiecego, listowniki i powieści epistolarne, list kobiety w kulturze i literaturze, jego rola w emancypacji kobiet itd.

Wystawę, będącą wspólnym przedsięwzięciem Biblioteki Jagiellońskiej i Instytutu Filologii Germańskiej UJ można oglądać od 3 do 23 marca 2017 r. w sali wystawowej „Jagiellonki”. Projekt współfinansowany jest ze środków Narodowego Centrum Nauki w ramach grantu Opus 8 realizowanego przez dr. Pawła Zarychtę w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Szczegółowe informacje o obu wydarzeniach można znaleźć na stronie:
<http://www.ifg.filg.uj.edu.pl/frauenbriefe>